

novičke

januar 2006

Svetovalna omrežja pri svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih * Poglobljanje sodelovanja z izobraževalnimi organizacijami * Evalvacija učinkov delovanja svetovalnih omrežij * Partnerstvo za promocijo izobraževanja odraslih - izkušnje iz Velenja * Podpora partnerjev pri delovanju svetovalnega središča na dislokacijah * Pomen partnerskega sodelovanja za razvoj izobraževanja odraslih v regiji - Center vseživljenjskega učenja	3-15	TEMA MESECA
Podelili svečano listino mladim visokošolskim učiteljem	16-17	DOMAČE NOVIČKE
Študijski krožki - od zamisli do sadov v prvem desetletju	18-19	NOVA KNJIGA
Sistem vrednotenja znanja na Finskem	20-22	IZ SVETA
Postavitev temeljev centra vseživljenjskega učenja v Posočju * Fleksibilnost trga dela in kadrov	23-26	KOTIČEK JE VAŠ
Osebna in strokovna odličnost predavatelja	27-28	PRIPRAVLJAMO
	29	POSVETI/KONFERENCE
	30	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju, ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- opis razvojnih, raziskovalnih in drugih programov in projektov;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novosti v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov, didaktičnega in drugega gradiva ter novosti s knjižnega trga;
- novosti iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske prispevke.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za poglobitev stikov z našimi partnerji v tujini izdajamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku. Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah). Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške izdajanja poravnali iz javnih sredstev, namenjenih izobraževanju odraslih.

Novičke ureja in izdaja ACS.

Odgovorni osebi sta mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja tematskega področja, in Nevenka Kocijančič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom in tisk: Tiskarna Pleško

Naslov uredništva: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke/>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 2.000 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

TEMA MESECA

Partnerstvo in svetovalna omrežja v izobraževanju odraslih

Svetovalna omrežja pri svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih

V letih 2000 - 2005 smo v Sloveniji v okviru projekta *Razvoj informativno-svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih - ISIO*, ki ga vodi Andragoški center Slovenije, vzpostavili mrežo štirinajstih svetovalnih središč za izobraževanje odraslih s sedežem v štirinajstih javnih izobraževalnih organizacijah za odrasle, ob katerih je vzpostavljenih prav toliko svetovalnih omrežij za izobraževanje odraslih.

Že od samega začetka delovanja in razvoja svetovalnih središč za izobraževanje odraslih sta nas vodila dva temeljna cilja:

- vsem odraslim zagotoviti kakovostno, strokovno in celostno informiranje ter svetovanje kot podporo njihovem izobraževanju in učenju;
- povezati čim več ponudnikov izobraževalnih in svetovalnih storitev za odrasle v lokalnem okolju v omrežje ter tako zagotoviti kakovostno, celostno in usklajeno delovanje vseh subjektov na področju informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih.

Uresničitev drugega cilja temelji na vzpostavljanju partnerskega sodelovanja z različnimi organizacijami v okolju (regiji), kjer delujejo svetovalna središča. S partnerskim povezovanjem želimo prispevati k uresničevanju mnogih ciljev, in sicer:

- povečati dostopnost svetovalne pomoči vsemu prebivalstvu,
- povečati dostopnost do vseživljenjskega učenja,
- prispevati k izenačevanju možnosti za različne marginalizirane skupine,
- zagotavljati kakovost svetovalnih storitev,
- zagotoviti dopolnjevanje dela različnih ustanov na področju svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih,
- vplivati na promocijo in razvoj izobraževanj odraslih v okolju ...

Glede na različne vloge, ki jih imajo posamezne organizacije v razvoju izobraževanja odraslih, delimo partnerske organizacije, ki se vključijo v svetovalna omrežja, na strateške in strokovne partnerje. **Strateški partnerji** so tiste organizacije, ki sodelujejo o razvojnih vprašanjih nekega okolja (med drugim tudi izobraževanja odraslih).

To so občine, območne gospodarske in obrtne zbornice, območne službe zavoda za zaposlovanje, regionalne razvojne agencije, sindikati idr. **Strokovni partnerji** pa so organizacije, ki se neposredno ukvarjajo s svetovalno dejavnostjo ali z izobraževanjem odraslih. Večinoma so to izobraževalne organizacije za izobraževanje odraslih, druge izobraževalne organizacije in nekatere druge ne-izobraževalne organizacije, ki ponujajo odraslim različne usluge, na primer: zavodi za zaposlovanje, centri za socialno delo, zdravstveni domovi, knjižnice, društva ... Pri delovanju enih in drugih partnerjev sledimo uresničevanju še nekaterih specifičnih ciljev, kot smo jih zapisali zgoraj, kar bomo v naslednjih prispevkih tudi predstavili.¹

Za tokratno številko *Novičk*, namenjeno temi *Partnerstvo in svetovalna omrežja v izobraževanju odraslih*, smo pripravili nekaj utrinkov o partnerskem sodelovanju v svetovalnih omrežjih:

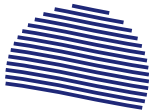
- v prvem prispevku predstavljamo učinke dvoletnih skupnih prizadevanj svetovalnih središč in ACS, ki smo jih poimenovali *Leti 2004 in 2005 - leti poglobljanja sodelovanja z izobraževalnimi organizacijami*;
- v naslednjem prispevku na kratko povzemamo rezultate evalvacije učinkov delovanja svetovalnih omrežij, ki delujejo pri prvih devetih svetovalnih središčih (evalvacija je bila izpeljana v letu 2005);
- v tretjem tematskem članku predstavljamo pomen partnerskega sodelovanja za promocijo izobraževanja odraslih;
- opisujemo tudi pomen partnerske podpore pri širjenju dejavnosti informiranja in svetovanju v manjša okolja, saj je naš cilj približati to dejavnost čim širšemu krogu prebivalstva,
- v zadnjem prispevku pa predstavljamo pomen partnerskega sodelovanja za razvoj izobraževanja odraslih v regiji, ki se vzpostavlja ob novi obliki, to je Centru vseživljenjskega učenja.

Vse predstavljene dejavnosti in drugi cilji partnerskega sodelovanja, pomembni za večjo kakovost in celovitost informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih ter za razvoj izobraževanja odraslih, bodo še naprej sestavni del nalog svetovalnih omrežij pri svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih. Na ta način bomo prispevali tudi k uresničevanju ciljev Izobraževanja in usposabljanja v Evropi do 2010, še posebej cilja, da s *krepitvijo sodelovanja vseh izobraževalnih ustanov v lokalnem okolju povečujemo dostop odraslim do vseživljenjskega učenja*.²

Mag. Tanja Vilič Klenovšek (tanja.vilic.klenovsek@acs.si), ACS

¹ Način delovanja strateških in strokovnih partnerjev je predstavljen na spletni strani <http://isio.acs.si>.

² Izobraževanje in usposabljanje v Evropi: različni sistemi, skupni cilji za 2010, Delovni program o ciljih za prihodnost sistemov izobraževanja in usposabljanja, 2003.

Partnerstvo in svetovalna omrežja v izobraževanju odraslih

Poglobljanje sodelovanja z izobraževalnimi organizacijami

Po začetnem vzpostavljanju svetovalnih omrežij pri svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih in prvih pri tem pridobljenih izkušnjah smo v letu 2004 skupaj z delavci v svetovalnih središčih ugotovili, da je v omrežja še vedno vključenih premalo izobraževalnih organizacij za odrasle; v nekaterih okoljih je bilo takšno sodelovanje šele v povojih. Organizacije, ki izobražujejo odrasle, so pomemben partner v omrežju, saj so pglavitne nosilke razvoja informativno svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih in izobraževanja odraslih v lokalnih okoljih. Tudi v Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji do leta 2010 (ReNPIO)¹ smo zapisali, da *»imajo izobraževalne organizacije za zagotavljanje kakovostnega dela lokalne svetovalne dejavnosti še poseben pomen, saj se ukrepi in spodbude za razvoj izobraževanja odraslih selijo z države na lokalno raven.«*

Zato smo se odločili, da leti 2004 in 2005 razglasimo za leti poglobljanja sodelovanja z organizacijami, ki izobražujejo odrasle. Naša temeljna cilja sta bila:

- povečati število organizacij, ki izobražujejo odrasle, v lokalnih svetovalnih omrežjih;
- izboljšati sodelovanje med svetovalnimi središči in organizacijami, ki izobražujejo odrasle in so že članice lokalnega svetovalnega omrežja, ali pa se bodo vanj še vključile.

Za začetek poglobljanja sodelovanja z organizacijami, ki izobražujejo odrasle, smo v nakladi 1.000 izvodov izdali promocijsko knjižico, v kateri smo predstavili cilje in konkretne načrtovane dejavnosti. Prejele so jo vse organizacije, ki izobražujejo odrasle. Za uresničevanje zastavljenih ciljev smo načrtovali in kasneje tudi izpeljali različne skupne dejavnosti, v katerih so sodelovala vsa svetovalna središča in Andragoški center Slovenije. Med skupne dejavnosti smo navedli: obveščanje organizacij o različnih dogodkih, pomembnih za izobraževanje odraslih, zagotavljanje možnosti predstavitev različnih organizacij in njihove izobraževalne ponudbe, omogočanje dostopa do informacijskih baz podatkov o ponudbi izobraževanja odraslih in podobno. Svetovalna središča pa so izpeljala posamezne dejavnosti v svojem okolju: predstavila so informativno-svetovalno dejavnost različnim organizaci-

¹ Ur. l. RS, št. 70-3149/2004

jam, svoje delovanje so predstavila v javnih občilih, izpeljala so izobraževanja in delavnice za partnerje in podobno.

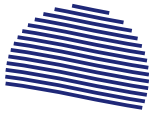
Eden najodmevnejših skupnih dogodkov je bil prav gotovo **Dan slovenskih svetovalnih središč**, ki je potekal v vseh svetovalnih središčih **14. septembra 2005**. Glavni namen te prireditve je bila promocija izobraževanja za pridobitev formalne izobrazbe. Dan slovenskih svetovalnih središč smo povezali z izidom Razpisa za vpis v javnoveljavne programe za izobraževanje odraslih. Na ta dan so vsa svetovalna središča skupaj s partnerji v dopoldanskem času predstavljala izobraževalne možnosti v lokalnih medijih (radio, televizija, časopisi), v popoldanskem času pa so organizirala dogodke, na katerih so predstavljala izobraževalne programe, izvajalce, pogoje za vključitev v izobraževanje, možnosti financiranja izobraževanja idr. Večina središč se je odločila za organizacijo popoldanskega dogodka v enem od nakupovalnih centrov v svojem kraju, nekatera pa na bolj obiskanih lokacijah v mestu - pred občino, knjižnico ipd. Odziv je bil precejšen. Odrasli so z zanimanjem poiskali informacije, ki so jih svetovalna središča skupaj s svojimi partnerji nudila. Marsikdo se je sploh prvič srečal z dejavnostjo svetovalnega središča. Učenje in izobraževanje smo na ta način približali tistim, ki jih svetovalna središča z običajno promocijo (objave v časopisih, po radiu, v zgibankah) ne dosežejo.

Zaradi dobrega odziva obiskovalcev, ki se je odražal v kasnejšem povečanem obisku svetovalnih središč, so se vsa središča odločila, da bo Dan slovenskih svetovalnih središč postal vsakoletna prireditev, s katero bodo promovirala različne možnosti izobraževanja in učenja za odrasle.

Tudi svetovalci v svetovalnih središčih so dejavnosti v obeh letih ocenili kot zelo dobre. V *Evalvaciji učinkov in doseganja ciljev lokalnih svetovalnih omrežij* so poudarili pozitivne učinke omenjenih dejavnosti za sodelovanje s partnerji. Kažejo se predvsem v povečanju števila organizacij, ki so vključene v omrežje, kar je bil eden od dveh temeljnih ciljev. V teh dveh letih se je v omrežja prvih devetih svetovalnih središč na novo vključilo 32 organizacij, tako da se je številka 84 v letu 2004 povečala na 116 strokovnih partnerjev v letu 2005; povečalo pa se je tudi število strateških partnerjev, z 69 v letu 2004 na 80 v letu 2005.

Skupna odločitev Andragoškega centra Slovenije in svetovalnih središč je, da bomo z nekaterimi dejavnostmi, zastavljenimi v letih 2004 in 2005, nadaljevali tudi v tem letu, kar bo prispevalo h kakovostnejšemu in celovitejšemu partnerskemu sodelovanju na področju izobraževanja odraslih v lokalnih okoljih.

Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

Partnerstvo in svetovalna omrežja v izobraževanju odraslih

Evalvacija učinkov delovanja svetovalnih omrežij

V predhodnih prispevkih smo že predstavili temeljne cilje partnerskega sodelovanja tako strateških, kot strokovnih partnerjev, ki se združujejo v svetovalnih omrežjih pri svetovalnih središčih za izobraževanje odraslih. V tem prispevku pa bomo na kratko predstavili rezultate evalvacije učinkov in uresničevanja ciljev delovanja svetovalnih omrežij, ki jo je izvedel Andragoški center Slovenije v letu 2005 v prvih devetih svetovalnih središčih (zadnjih pet svetovalnih središč je z delom pričelo šele marca 2005). V evalvacijo je bilo vključenih:

- devet vodij svetovalnih središč,
- 59 od 80 strateških partnerjev,
- 82 od 116 strokovnih partnerjev.

Z vodji svetovalnih središč je strokovna sodelavka ACS, ki do sedaj ni bila vključena v razvoj in vzpostavitev svetovalnih središč (s tem je bila zagotovljena vsaj delna objektivnost), opravila vodene intervjuje na podlagi enotnega vprašalnika. Za strateške in strokovne partnerje smo pripravili pisne anketne vprašalnike, ki so bili v nekaterih vprašanjih enaki, v nekaterih pa - glede na različno vlogo strateških in strokovnih partnerjev v svetovalnih omrežjih - specifični. Vprašanja smo oblikovali skupaj s strokovnimi sodelavci v svetovalnih središčih. Nanašala so se na:

- splošne podatke o partnerskem sodelovanju (vrste partnerskih organizacij v mreži, koliko let so že vključeni v mrežo, kako na splošno ocenjujejo sodelovanje s svetovalnim središčem in z drugimi organizacijami v mreži, kako ocenjujejo način delovanja mreže in podobno);
- mnenja oziroma ocene o doseganju ciljev dejavnosti svetovalnih središč na splošno, o doseganju ciljev delovanja strateških in posebej strokovnih partnerjev v mreži, o prednostih vključitve tako strateških kot strokovnih partnerjev v mrežo ter o težavah, ki se pojavljajo v partnerskem sodelovanju;
- predloge za izboljšanje sodelovanja s svetovalnim središčem ter z drugimi partnerji v mreži idr.

Podatki iz evalvacije in analiza teh podatkov bodo objavljeni v posebnem poročilu, ki bo predvidoma v februarju 2006 dostopno tudi na spletni strani projekta ISIO (<http://isio.acs.si>).

V nadaljevanju prikazujemo nekaj podatkov, ki kažejo na stopnjo uresničevanja zastavljenih ciljev v partnerskem sodelovanju. Najprej želimo posebej izpostaviti oceno partnerjev, ali se je po njihovem mnenju z vzpostavitvijo in delovanjem svetovalnih središč in svetovalnih omrežij povečal dostop do programov vseživljenjskega učenja. Iz podatkov je razvidno, da jih večina - 88 % strateških in 81 % strokovnih partnerjev - meni, da je dostopnost večja.

Drug podatek, ki ga predstavljamo, je ocena strateških in strokovnih partnerjev o sodelovanju v mreži. Podatki kažejo, da na splošno oboji ocenjujejo to sodelovanje kot:

- zelo dobro - 46 % strateških in 39 % strokovnih partnerjev,
- dobro - 44 % strateških in 44 % strokovnih partnerjev,
- zadovoljivo - 10 % strateških in 15 % strokovnih partnerjev,
- slabo pa le 2 % strokovnih partnerjev.

Možnosti *zelo slabo* ni izbral nihče.

Prav tako večina partnerjev - 88 % strateških in 95 % strokovnih - meni, da so prednosti v sodelovanju v svetovalnem omrežju, kar se odraža tudi v njihovi oceni stopnje uresničevanja ciljev sodelovanja v mreži. Uresničitev posameznega cilja so ocenjevali na 5-stopenjski lestvici, pri čemer pomeni 1 zelo slabo uresničen cilj, 5 pa zelo dobro uresničen cilj.

Cilji	Povprečna ocena
1.V lokalnem okolju povezati čim več ponudnikov izobraževalnih in svetovalnih storitev za odrasle	3,93
2.Dober pretok informacij o potrebah odraslih po izobraževanju, informiranju in svetovanju v lokalnem okolju	4,00
3.Dostop do informacijskih baz podatkov o ponudbi izobraževanja	4,16
4.Ugotavljanje zanimanja delodajalcev, delojemalcev in drugih socialnih partnerjev za svetovalne dejavnosti	3,51
5.Dogovarjanje o usklajenem in racionalnem razvoju informiranja in svetovalne dejavnosti ter o izrabi vseh virov	3,74
6.Stalno medsebojno obveščanje o najnovejših dogodkih in spoznanjih, pomembnih za izobraževanje odraslih	3,86
7.Seznanjanje javnosti z namenom, načini in dosežki informiranja in svetovalne dejavnosti v lokalnem okolju	4,00
8.Zagotavljanje možnosti za razvoj svetovalne dejavnosti za izobraževanje odraslih	3,98
9.Zastopanje interesov lokalnega svetovalnega omrežja pri umestitvi v razvojne programe lokalnega okolja	3,96

Preglednica 1: Ocena uresničevanja posameznih ciljev delovanja strateških partnerjev

Iz podatkov v **Preglednici 1** lahko z izjemo enega cilja, to je ugotavljanje zanimanja delodajalcev, delojemalcev in drugih socialnih partnerjev za svetovalne dejavnosti (povprečna ocena je 3,5), ugotovimo, da po mnenju strateških partnerjev dosegajo povprečno oceno okrog 4, kar ocenjujemo kot zelo dober rezultat.

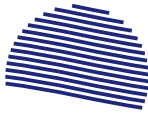
V naslednji preglednici pa prikazujemo ocene stopnje uresničitve posameznega cilja s strani strokovnih partnerjev.

Cilji	Povprečna ocena
1.V lokalnem okolju povezati čim več ponudnikov izobraževalnih in svetovalnih storitev za odrasle	4,03
2.Stalno strokovno sodelovanje in izmenjava izkušenj med organizacijami, vključenimi v lokalno svetovalno omrežje	3,71
3.Dober pretok informacij o potrebah odraslih po izobraževanju, informiranju in svetovanju v lokalnem okolju	3,81
4.Dostop do informacijskih baz podatkov o ponudbi izobraževanja	4,03
5.Možnost predstavitve lastne ponudbe v informacijskih bazah podatkov o ponudbi izobraževanja	4,05
6.Izvajanje skupnih promocijskih dejavnosti in priprava skupnih promocijskih gradiv	3,53
7.Stalno medsebojno obveščanje o najnovejših dogodkih in spoznanjih, pomembnih za izobraževanje odraslih	3,61
8.Vzpostavljanje povezav med uporabniki in ponudniki svetovalnih dejavnosti	3,75

Preglednica 2 : Ocena uresničevanja posameznih ciljev delovanja strokovnih partnerjev

Iz podatkov v **Preglednici 2** je razvidno, da je tudi pri strokovnih partnerjih večina ciljev ocenjena s povprečno oceno okrog 4, le pri dveh (pri 6. in 7. cilju) so vrednosti okrog 3,5, kar pa še vedno ocenjujemo kot dober rezultat. Hkrati pa za ocene uresničevanja ciljev obojih partnerjev menimo, da morajo biti v nadaljnjem razvoju spodbuda, da se strokovno pogloblja sodelovanje za doseganje ciljev, ki so bili ocenjeni nižje (pod 4), ter ohranja delo za uresničevanje vseh zapisanih ciljev. Z vidika sodelovanja različnih organizacij v lokalnem svetovalnem omrežju so vsi zastavljeni cilji pomembni za razvoj svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih in širše, za razvoj izobraževanja odraslih. Pri tem bo v prihodnje posebna pozornost posvečena povezovanju delovanja omrežij v skladu z razvojnimi usmeritvami v lokalnih okoljih.

Mag. Tanja Vilič Klenovšek (tanja.vilic.klenovsek@acs.si), ACS

Partnerstvo in svetovalna omrežja v izobraževanju odraslih

Partnerstvo za promocijo izobraževanja odraslih – izkušnje iz Velenja

Svetovalno središče Velenje je še zelo mlado; z delovanjem je pričelo marca 2005. Pod okriljem Andragoškega centra Republike Slovenije se vključuje v mrežo štirinajstih svetovalnih središč za izobraževanje odraslih, ki delujejo v Sloveniji.

Ob ustanovitvi smo med strokovne partnerje povabili strokovnjake in ustanove, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s svetovanjem in izobraževanjem odraslih. Tako je *Sporazum strokovnih ustanov o oblikovanju lokalnega svetovalnega omrežja* v mestni občini Velenje in občini Nazarje podpisalo trinajst strokovnih partnerjev. Želeli smo vzpostaviti močno lokalno svetovalno omrežje in s tem zagotoviti čim bolj kakovostno, celostno in raznoliko svetovalno ponudbo. Vrata vsem, ki bi se želeli priključiti, pa so še vedno odprta.

14. septembra lani smo v Sloveniji praznovali **Dan slovenskih svetovalnih središč**. Obeležili smo ga prvič. Njegov glavni namen je bil promocija izobraževanja odraslih za pridobitev formalne izobrazbe, hkrati pa tudi spodbuda odraslim za čim večje vključevanje v različne oblike izobraževanja ter spodbuda za vseživljenjsko učenje – učenje, ki se nikoli ne konča.

Tudi v Svetovalnem središču Velenje smo z veseljem sledili pobudi svetovalnih središč in Andragoškega centra Slovenije in takoj pričeli z dejavnostmi. Dan prej smo svetovalno središče predstavili prek radijskih valov, 14. septembra pa smo načrtovali predstavitev našega središča in strokovnih partnerjev v nakupovalnem središču Interspar, ki ga obišče veliko ljudi iz različnih krajev.

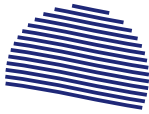
Vse strokovne partnerje smo povabili na prvi sestanek strokovnega aktiva. Predstavili smo osnovno idejo in namen dneva slovenskih svetovalnih središč ter dan, čas in prostor, za katerega smo se predhodno dogovorili. Prijazno smo jih povabili k sodelovanju in kar šest strokovnih partnerjev se je odzvalo. Razmišljali smo, kako bi se lahko predstavili in kaj bi vsak od partnerjev lahko prispeval. Tako je naša skupna predstavitev dobila končno podobo.

Svetovalno središče Velenje in šest strokovnih partnerjev (Andragoško društvo Univerza za III. življenjsko obdobje Velenje, Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje, Invel d.o.o., Mladinski center Velenje, Šolski center Velenje in Zavod RS za zaposlovanje, OS Velenje) se je predstavilo v omenjenem nakupovalnem središču med 16. in 19. uro. Imeli smo enotno podobo, enakovredno pozicijo in enake pogoje predstavitve. Dogovorili smo se, da bo vsak strokovni partner imel na voljo svojo mizo, stol, svoje predstavitveno gradivo, vsaj enega predstavnika ter enoten plakat Svetovalnega središča Velenje z znakom svoje ustanove. Ob prihodu v nakupovalni center je obiskovalce spodbudil plakat z vprašanjem, če si želijo pridobiti novo znanje. Slediti so morali stopinjam, ki so jih pripeljale do predstavitvenega prostora: najprej do mize Svetovalnega središča Velenje, nato pa do šestih strokovnih partnerjev (razporejeni so bili po abecedi). Tako je potekala tudi javna predstavitev. Približno vsake pol ure smo s pomočjo mikrofona vsem obiskovalcem sporočili, kdo smo, zakaj smo tukaj, kaj praznujemo, ter jih povabili k sodelovanju. Najprej se je predstavilo svetovalno središče, sledile so predstavitve vseh strokovnih partnerjev, na koncu pa smo vse udeležence, ki so to želeli, osebno informirali o njihovih možnostih izobraževanja in jim svetovali.

Za Svetovalno središče Velenje je bil to nov izziv, nova priložnost za obveščanje o tem, da smo, kje smo, kdo smo, kakšna je naša naloga; za motiviranje in spodbujanje vseh, ki si znanja želijo, da nas poiščejo. Za vse sodelujoče je bila to nova izkušnja, nov pristop. Vsak strokovni partner se je imel možnost predstaviti. V skupni predstavitvi smo bili uspešnejši, bolj učinkoviti in s takojšnjimi informacijami, saj smo imeli odgovore partnerjev takoj pri roki. Med sabo smo se tudi bolje spoznali, navezali pristnejše stike. Na osnovi razgovora s partnerji ocenjujem, da so bili zadovoljni. Morda nam je bilo žal le sonca, ki je tisti dan tako lepo sijalo, saj nam je izvabilo še nekaj obiskovalcev, ki bi se sicer oglasili pri nas.

To je bil prvi korak. S sodelovanjem bomo nadaljevali, saj je za dobro delo prav to zelo pomembno. Želeli bi, da bi sodelovanje vseh strokovnih partnerjev preraslo v stalno in bogato dejavnost, v prenos strokovnih znanj, informacij, izkušenj, novih idej in skupnih akcij. Gradili bomo prepleteno lokalno svetovalno omrežje in s skupnimi močmi bomo gotovo uspešnejši. Še je čas novoletnih želja – morda pa se nam izpolnijo.

Biserka Plahuta (biserka.plahuta@lu-velenje.si),
Svetovalno središče Velenje

Partnerstvo in svetovalna omrežja v izobraževanju odraslih

Podpora partnerjev pri delovanju svetovalnega središča na dislokacijah

Svetovalno središče Murska Sobota je z delovanjem pričelo jeseni 2001, z delom na prvih dveh dislokacijah¹ pa jeseni 2003, in sicer v občinah Beltinci in Moravske Toplice. Naš cilj je bil, da približamo odraslim prebivalcem teh občin dostop do storitev informiranja in svetovanja in da jih spodbujamo k vseživljenjskemu učenju, tako da:

- odraslim nudimo brezplačno in zaupno informiranje in svetovanje, povezano z učenjem in izobraževanjem,
- pomagamo pri njihovih odločitvah in izbiri najkrajših in najcenejših poti do cilja,
- predstavimo vse možne podpore in pomoči, ki so na razpolago,
- jim med potekom izobraževanja in učenja pomagamo pri morebitnih ovirah,
- jih po končanem izobraževanju spodbujamo za pridobivanje novih znanj.

Delovanje na dislokacijah sta v največji možni meri podprli imenovani občini z rednimi objavami na video straneh lokalnih kabelskih televizij, s plakativiranjem, objavljanjem člankov v občinskih glasilih in zloženkami.

V maju 2004 se je svetovalno središče prijavilo na Razpis za sofinanciranje izobraževanja odraslih ter razvijanje in širjenje mrež z IKT podprtih lokalnih svetovalnih centrov in centrov za poklicno usmerjanje. Prijava na razpis je bila mogoča z izjavami podpore občin Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer ter pisnimi podporami članic strateškega sveta: Regionalne razvojne agencije Mura, Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Murska Sobota, Gospodarske zbornice Slovenije, Območne službe Murska Sobota in Območne obrtne zbornice Murska Sobota.

Na razpisu smo uspeli. Z denarno podporo Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za šolstvo smo tako lahko razširili dejavnost na območje celotne statistične regije Pomurje in odprli nove dislokacije v občinah Gornja Radgona, Ljutomer in Lendava. Tako danes svetovalno središče enkrat mesečno gostuje v občinah Beltinci, Gornja Radgona, Ljutomer in Lendava. Navedene občine so (ob Mestni občini Murska Sobota) največje občine po številu prebivalcev v regiji, istočasno pa predstavljajo sedeže upravnih enot (razen občine Beltinci).

---

¹ Svetovalno središče zagotavlja informiranje in svetovanje zunaj sedeža svetovalnega središča, na t.i. dislokacijah. S tem zagotavljajo dostopnost tudi tistim odraslim, ki do sedeža svetovalnega središča težje pridejo.

Zaradi širitve dejavnosti na celotno regijo smo v programski odbor povabili izobraževalne organizacije iz celotnega območja, v strateški svet pa predstavnike občin iz upravnih enot Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Vsi so se našemu vabilu odzvali.

Z vzpostavitvijo dela na dislokacijah smo tako začeli uresničevati cilje, ki smo jih zapisali kot pričakovane učinke širitve dejavnosti:

- obisk strank na dislokacijah,
- povečanje števila strank na sedežu svetovalnega središča (tudi iz krajev, kjer smo vzpostavili dislokacije),
- vključevanje novih strokovnih in strateških partnerjev.

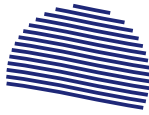
Danes so članice programskega odbora vse izobraževalne organizacije iz regije, ki izvajajo javno veljavne programe za izobraževanje odraslih. Gostovanje na dislokacijah poteka po ustaljenem urniku - enkrat mesečno, ob sredah, po dve uri.

Delovanja na dislokacijah si ne moremo zamisliti brez podpore partnerjev - Ljudskih univerz Gornja Radgona in Lendava, zavoda ŠIM Ljutomer in srednjih šol, ki delujejo na teh območjih (Srednje šole za gostinstvo in turizem Radenci in Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer). Partnerske organizacije posredujejo informativno gradivo o svojih programih, omogočajo plakatiranje in distribucijo zloženek, njihovi usposobljeni strokovnjaki za področje informiranja in svetovanja odraslim pa so hkrati tudi člani programskega odbora svetovalnega središča.

Ob vzpostavljanju delovanja na dislokacijah smo se z občinami v krajih gostovanja dogovorili in podpisali podporo našemu delovanju. Danes tako vse občine omogočajo brezplačne objave na lokalnih kablinskih televizijah, objave na video straneh in v lokalnih medijih ter prostor za zloženke in plakatiranje. Kot posebnost pa naj zapišem, da nam občina Lendava, ki se nahaja na dvojezičnem območju, omogoča prevajanje promocijskih materialov v madžarski jezik, po potrebi pa zagotavljamo storitve svetovalnega središča tudi v madžarsčini. O gostovanju svetovalnega središča na dislokacijah redno obveščamo lokalne centre za socialno delo, urade za delo in območne obrtne zbornice. Navedene organizacije nam omogočajo promocijo delovanja, obrtne zbornice pa tudi objave v svojih glasilih. S tem pomagajo dejavnost svetovanja čim bolj približati odraslim v okolje, kjer živijo.

Brez tako vzpostavljene dejavne mreže partnerjev si uspešnega delovanja na dislokacijah ne moremo niti zamisliti. Predpostavljamo, da bomo za naše partnerje po skupnih dejavnostih lokalne svetovalne mreže vedno bolj prepoznavni kot objektivni in koristni partner - tako za promocijo vseživljenjskega učenja kot tudi pri doseganju ciljev na področju vsestranskega razvoja človeka.

Alojz Sraka (svetovalno.sredisce@lums.si),
Svetovalno središče Murska Sobota

Partnerstvo in svetovalna omrežja v izobraževanju odraslih

Pomen partnerskega sodelovanja za razvoj izobraževanja odraslih v regiji - Center vseživljenjskega učenja

Evropska unija si je postavila smeli cilj postati najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju zasnovano gospodarstvo na svetu, kar lahko dosežemo le tako, da vsakemu posamezniku zagotovimo dostop do potrebnih znanj in sposobnosti, s katerimi bo lahko dejavno sodeloval v socialnem in ekonomskem življenju. Seveda pa to brez vsestranske, skladne in stalne strategije vseživljenjskega učenja ne bo mogoče.

Vseživljenjsko učenje danes nedvoumno prepoznavamo kot pomemben instrument za osebni in profesionalni razvoj posameznika. Številne domače in primerljive tuje analize kažejo, da v Sloveniji še nismo dovolj uspešni pri zagotavljanju pogojev za udeležbo vseh prebivalcev v procesu vseživljenjskega učenja. Še zlasti socialno izključene kategorije prebivalcev nimajo dostopa do stalnega učenja in izobraževanja, s čemer se njihov že tako slab položaj v socialnem in ekonomskem življenju še slabša.

Ljudske univerze si moramo kot javne organizacije, ki na lokalni ravni zagotavljamo odraslim dostop do raznolikih oblik učenja in izobraževanja, prizadevati za vzpostavitev pogojev, ki bodo vsem kategorijam odraslih v vseh obdobjih njihovega življenja omogočali pridobivanje novih kompetenc in razvoj novih spretnosti.

Pomemben instrument za razvoj teh pogojev je regionalno povezovanje različnih akterjev v procesu učenja in izobraževanja, ki bo sistematično usmerjeno k zadovoljevanju potreb uporabnikov in bo z razvojem specifične ponudbe oblik vseživljenjskega učenja in izobraževanja, prilagojene potrebam regije, zagotavljalo povečevanje zaposljivosti in osebni razvoj prebivalcev ter širilo in promoviralo kulturo vseživljenjskega učenja v regiji.

Priložnost za takšno povezovanje smo v Sloveniji dobili z razpisom Ministrstva za šolstvo in šport za sofinanciranje razvijanja in širjenja mrež z IKT podprtih lokalnih/regionalnih svetovalnih centrov in centrov za poklicno svetovanje - centri vseživljenjskega učenja. Izbrane centre bo v višini 75 % denarno podprl Evropski socialni sklad, 25 % sredstev pa bo prispevalo Ministrstvo za šolstvo in šport. S povezovanjem in sodelovanjem organizacij za izobraževanje odraslih, šol, zbornic, razvojnih agencij, knjižnic,

zavodov za zaposlovanje, mladinskih centrov itd. na regionalni ravni lahko zagotovi-
mo optimalen odgovor na strukturalne izzive vseživljenjskega učenja. Izpeljava strate-
gije vseživljenjskega učenja namreč zahteva skupno in usklajeno delovanje vseh
vključenih strani, ki imajo znotraj Centra vseživljenjskega učenja možnost odločati o
projekti in dejavnostih, ki se bodo v regiji izvajale prednostno, in jih seveda tudi pro-
movirati in podpirati. Za izobraževalce odraslih je še zlasti pomembno, da partnerji,
vključeni v center vseživljenjskega učenja, s skupnim delovanjem lahko odločajo o
pristopu k tem dejavnostim, ter jim določijo metode in standarde, ki vodijo k razvoju
in izvedbi strokovno ter materialno ustrezno podprte regijske strategije vseživljen-
jskega učenja. Regionalni center vseživljenjskega učenja lahko zagotavlja sistematične
trajne rezultate na naslednjih področjih:

- zagotavljanje dostopa do svetovanja in informiranja s področja izobraževanja in
učenja čim širšemu krogu prebivalcev regije in s tem večje in ustrežnejše vključe-
vanje prebivalstva v najrazličnejše oblike vseživljenjskega učenja in izobraževanja;
- zagotavljanje dostopa do organiziranega samostojnega učenja čim širšemu krogu
prebivalcev regije in s tem povečevanje ustrezne materialno in strokovno podprte
udeležbe prebivalcev v oblikah organiziranega samostojnega učenja;
- razvoj in zagotavljanje dostopa do novih inovativnih oblik in gradiv za učenje in
poučevanje, kot je e-učenje in mešano učenje, usklajenih s sodobnim načinom živl-
jenja, potrebami trga dela in osebnega razvoja posameznika;
- promocija vseživljenjskega učenja, ki širi prepoznavnost pomena in novih možnos-
ti, ki jih posamezniku in družbi zagotavlja stalna vključenost v učenje;
- povezovanje potreb uporabnikov s potrebami trga dela in razvojnimi usmeritvami
regije, katerega cilj je ustrezen in usklajen razvoj človeških virov v regiji;
- stalno strokovno usposabljanje zaposlenih, katerega cilj je zagotavljanje
kakovostne strokovne podpore prebivalcem v procesu vseživljenjskega učenja.

Vlaganja v znanje in razvoj sposobnosti prinašajo korist tako posameznikom kot celotni družbi

S svojo regionalno strukturo in partnerskim povezovanjem, ki zagotavlja uveljavljanje
skupnih idej in medsebojnega zaupanja, pomeni center vseživljenjskega učenja velik
korak naprej k dejanski izvedbi strategije in k širjenju kulture vseživljenjskega učenja,
ki bo ta vlaganja dejansko omogočal in zagotavljal.

Maja Radinovič Hajdič (maja.radinovic@siol.net),
Center vseživljenjskega učenja Gorenjske

DOMAČE NOVIČKE

Čestitamo doc. dr. Sabini Jelenc Krašovec

Podelili svečano listino mladim visokošolskim učiteljem

V okviru podelitve priznanj, ki so jo pripravili ob dnevu Univerze v Ljubljani v zbornični dvorani Univerze 2. decembra 2005, je rektorica *prof. dr. Andreja Kocijančič* Svečano listino mladim visokošolskim učiteljem Univerze v Ljubljani za izjemne pedagoške in raziskovalne dosežke podelila *doc. dr. Sabini Jelenc Krašovec*, andragoginji in sociologinji s Filozofske fakultete.

Podelitev svečane listine je posebej razveseljiva, saj je ne podeljujejo vsako leto, je pa še vedno precej mladih, sposobnih in predanih strokovnjakov, ki so v senci svojih mentorjev kar nekako zapostavljeni, predvsem pa za taka priznanja niso predlagani. *Dr. Sabina Jelenc Krašovec* je mnenja, da je uspešnih mladih strokovnjakov veliko več, kot jih je tako ali drugače predstavljenih v javnosti.

Sabina Jelenc Krašovec je leta 2000 dosegla doktorat pedagoških znanosti na Univerzi v Ljubljani. Svojo poklicno pot visokošolske učiteljice je začela kot asistentka stažistka, od leta 2004 je na Oddelku za pedagogiko in andragogiko na Filozofski fakulteti zaposlena kot visokošolska učiteljica dveh predmetov: andragoško svetovalno delo in andragogika ciljnih skupin. Pravzaprav nadaljuje družinsko tradicijo. Ukvarja se z različnimi področji: začela je s temama *Beg možganov* in *Pismenost in funkcionalna pismenost obsojencev v Sloveniji*, magistrirala s temo *Trendi razvoja andragoške teorije in prakse v Evropi - Vloga izobraževanja odraslih pri razvijanju dejavne državljskosti v prehodnem obdobju*, doktorirala pa z disertacijo *Univerza v procesih oblikovanja učeče se družbe*. S svojimi strokovnimi in znanstvenimi prispevki se udeležuje domačih in mednarodnih srečanj, objavlja v različnih revijah (v osebni bibliografiji ima več kot sto enot).

Dejavno je sodelovala v Andragoškem društvu Slovenije, kjer je bila članica izvršnega odbora, je predsednica ene izmed vladnih komisij pri Strokovnem svetu RS za izobraževanje odraslih, članica Slovenskega društva za visokošolsko didaktiko in Slovenskega sociološkega društva, sodeluje v mednarodnih strokovnih in raziskovalnih združenjih, na primer European Society for Research on the Education of Adults. Je avtorica treh knjig: *ABC izobraževanja odraslih*, *Univerza za učečo se družbo* in v soavtorstvu univerzitetnega učbenika *Andragoško svetovalno delo*. Je soavtorica dveh strokovnih monografij in treh učnih gradiv ter urednica priročnika, ki je izšel v šestih jezikih (*Right to learn, manual*).

»Večina tem v izobraževanju odraslih je danes vedno bolj povezanih z ekonomskim vidikom, uspešnostjo ..., menim pa, da bi bilo treba več pozornosti namenjati področju neformalnega izobraževanja odraslih. To področje bi bilo treba razvijati celostno, razmišljati o razvoju in vpeljavi novih oblik in možnosti izobraževanja za odrasle ter si še bolj prizadevati za celostno sistemsko ureditev, kjer bi tudi uveljavitev načel vseživljenjskega učenja pomenila več kot zgolj instrument za ekonomsko uspešnost. Uspešnost družbe se meri tudi z njenim kulturnim razvojem, ki ga zagotavljajo izobraženi, razmišljujoči in kritični člani te družbe. Pri tem je pomemben tudi razvoj študija andragogike v Sloveniji. Andragogi so že danes potrebni na mnogih področjih družbenega delovanja, dolgoročno pa bodo andragogi še bolj potrebovali ustrezna sodobna znanja. Zato se v zadnjem času postavlja vse več vprašanj, kako izboljšati študij andragogike in ga prilagoditi novim zahtevam. Problem je tudi kadrovski, saj je skupina visokošolskih učiteljev na oddelku za pedagogiko in andragogiko maloštevilčna«, pravi dr. Sabina Jelenc Krašovec. Andragoga vidi kot strokovnjaka, ki s svojim znanjem uspešno deluje v timu, pri čemer gre za mnogo več kot le za prilagajanje izobraževanja potrebam odraslih.

Andragogika kot znanstvena disciplina mora po njenem mnenju še okrepiti znanstveno raziskovanje na svojem področju, hkrati pa interdisciplinarno povezovati svoja spoznanja s spoznanji drugih ved. Pomen andragogike kot vede se bo po njenem povečeval in kot študij, je prepričana dr. Sabina Jelenc Krašovec, bo smer obstala, bilo pa bi jo smiselno okrepiti in še povečati njen vpliv. Meni, da mnoge fakultete vse bolj zaznavajo in razumejo potrebo po izobraževanju odraslih, zato se že trudijo, da bi andragoška znanja vnašali v svoje programe izobraževanja.

Je mentorica in somentorica pri tridesetih diplomskih in magistrskih nalogah, za raziskovalno nalogo *Izobraževanje in zaposlovanje oseb s statusom azila*, kjer je bila dr. Sabina Jelenc Krašovec somentorica, je avtorica prejela Prešernovo nagrado. Študentje njeno delo visoko ocenjujejo, prav tako tudi udeleženci njenih predavanj in delavnic izven fakultete. Sabina Jelenc Krašovec se želi v prihodnosti še bolj posvečati raziskovalnemu delu, za katerega ob velikih pedagoških obremenitvah pogosto zmanjkuje časa.

»Podelitev plakete jemljem predvsem kot nagrado za svoje pedagoško delo visokošolske učiteljice, saj je prav ta vidik delovanja visokošolskih učiteljev po mojem mnenju premalo cenjen. V to delo vložimo visokošolski učitelji veliko energije in znanja, vrednoteno pa ni ustrezno.«

Petra Javrh (petra.javrh@quest.arnes.si), zunanja sodelavka ACS

NOVA KNJIGA

Nova knjiga v zbirki Študije in raziskave **Študijski krožki – od zamisli do sadov v prvem desetletju**

Vse od ustanovitve se Andragoški center Slovenije ukvarja tudi z založniško dejavnostjo, izdaja publikacije, ki predstavljajo sadove raziskovalnega, evalvacijskega in razvojnega dela, praviloma v zbirkah Nove poti ter Študije in raziskave. Veseli smo, da lahko vzamemo v roke novo številko Študij in raziskav, posvečeno premisleku desetletnega delovanja študijskih krožkov na Slovenskem. Publikacija je zasnovana kot zbornik. Uredila ga je mag. Nevenka Bogataj, recenzent je bil prof. dr. Janko Muršak, avtorji prispevkov pa izkušeni praktiki (Irena Reberšak, Štefan Huzjan, Jože Prah, Nadja Rojac, Marina Hrs in Marjan Čenar) ter ugledni izobraževalci odraslih (doc. dr. Dušana Findeisen, prof. dr. Ana Krajnc, doc. dr. Nena Mijoč, dr. Slavica Černoša, mag. Nevenka Bogataj, doc. dr. Sabina Jelenc Krašovec, prof. dr. Manca Košir in mag. Tatjana Dolžan Eržen).

O namenu zbornika, mag. Nevenka Bogataj, avtorica in urednica, pripoveduje: *»Študijski krožki so se v Sloveniji hitro in res dobro uveljavili. Ljudje se zanje zanimajo, tisti, ki jih poznajo, bi želeli izkušnjo ponoviti. Strokovnjaki jih radi dajejo za zgled kot primer dobre prakse. Ljudje, ki odločajo, vanje ne dvomijo, saj delujejo krožki tako dobro, da so pogosto nagrajeni, in to ne le na lokalni ravni. Kot pobudniki, zagovorniki in raziskovalci smo jim torej želeli dati popotnico v naslednje desetletje, ob tem pa odgovoriti na vprašanje, kako je mogoče, da jih poleg matičnega ministrstva (MŠŠ) ne podprejo tudi druga. Očitno jih ne prepoznajo kot dejavnike razvoja in pozitivne motivacije za delovanje v lokalnih okoljih ter na različnih interesnih področjih – kar dejansko so! Raje iščejo vzore po svetu, kot doma. In vendar si z ekonomskega vidika ni mogoče zamisliti bolj racionalne oblike učenja.«*

Prispevki izhajajo iz evalvacij učinkov delovanja študijskih krožkov in so *»zelo heterogeni«*, pravi urednica. *»Prav to smo tudi želeli. Pestrost stališč, razvojnih poti in učinkov jim daje stabilnost. Zbrali smo argumente za njihov uspešen dosedANJI in -upamo - tudi nadaljnji razvoj, na primer o motivaciji za udeležbo, o učinkih skupnostnega učenja, strukturi udeležencev, razvoju izobraževanja za mentorje ter razvoju posameznih vej krožkov (na primer bralnih).«*

In po čem se študijski krožki odlikujejo v primerjavi z drugimi neformalnimi oblikami vseživljenjskega učenja? Mag. Nevenka Bogataj, odgovorna za razvoj možnosti za

neformalno izobraževanje, vidi prednosti študijskih krožkov takole: »Predvsem niso zasnovani individualistično. Gre za učenje v skupini, skupina pa je mnogo več od vsote posameznikov. Učenje je problemsko zasnovano. V vsaj petini primerov predstavlja tudi pobudo za razvoj. Treba je vedeti, da desetletja ni bilo zaželeno posameznikovo kritično mišljenje in tudi ne lokalne pobude ali demokratični odnosi med ljudmi. Zato so tudi po štirinajstih letih samostojnosti naši krožki - v primerjavi s švedskimi - še aktualni in še dolgo bodo. Priznati si moramo, da sodobna orodja, kot so daljinsko zaznavanje, informacijsko-komunikacijska tehnologija in mediji, ne morejo nadomestiti živih ljudi, njihovega osebnega srečevanja in njihovih lokalnih znanj. Nedavno sem se srečala s študenti, ki se za izkušnjami ozirajo v neformalne oblike učenja, da bi kasneje lažje našli zaslužek. Ne delo, temveč službo. Rekli so, da jih identiteta ne zanima, da so zanje aktualni evropski programi, ne pa razvoj domačega kraja. Ali ni zaskrbljujoče, če mlad bodoči izobraženec celo javno govori tako? Je odgovornost za tako razmišljanje samo njegova? Naj torej izpostavim prednost študijskih krožkov v priznavanju vrednosti tudi lokalnim okoljem, osebni in nacionalni identiteti in povezovanjem različno mislečih ljudi, ki živijo skupaj v istem prostoru. Da se nam ne »zgodí Francija«. Vsebinsko je pač treba najprej imeti, da jo lahko pokažeš. Naši odrasli je imajo veliko. Je solzavo, če spomnim, da narodne zavednosti usaj po osrednji Sloveniji ni prav pogosto najti?«

»Posamezniki in skupnosti imajo najrazličnejše potrebe, ki jih krožki idealno zadovoljujejo, a namesto njihovega naštevanja raje vabim k branju, tudi prilog! Dva seznama objav o krožkih povesta precej, zgovoren pa je tudi primer poročila, ki ga krožek posreduje MŠŠ, da dobi sredstva za dvajseturno skupnostno učenje. V branje še posebej priporočam prispevke praktikov, ki opisujejo, česa vsega so se v krožkih doslej lotevali, kako so svojo vlogo doživljali in kje vse je najti njihove pozitivne sledi.«

Zbornik, posvečen predstavitvi delovanja študijskih krožkov, je dvanajsti v zbirki Študij in raziskav. Zbirka že po svoji zasnovi prinaša 'vroče teme', ki ne izgube svoje aktualnosti (kakovost v izobraževanju odraslih, udeležba odraslih v izobraževanju, organiziranost izobraževanja v slovenskem gospodarstvu ...). Tudi o študijskih krožkih bo gotovo še govora, saj oživljajo prav to, kar reforme in evropske strategije priporočajo. Verjamemo, da jih samoiniciativnost in neproblematičnost ne bosta potisnili ob breg prizadevanj za prepotrebne sistemske in nove strokovne spodbude.

Slavica Borka Kucler (slavica.borka.kucler@acs.si), ACS

IZ SVETA

Poklicno izobraževanje Sistem vrednotenja znanja na Finskem

Poklicno izobraževanje na Finskem je svoje temelje postavilo že v 19. stoletju, bolj sistematično pa se je začelo razvijati šele po drugi svetovni vojni. Leta 1994 je stopil v veljavo kompetenčni sistem, ki je opredeljen z zakonom o poklicnih kvalifikacijah in zakonom o poklicnem izobraževanju odraslih. Okvir je pripravila Nacionalna komisija za izobraževanje v sodelovanju z učitelji in vodilnimi organizacijami na trgu dela.

Kvalifikacijski sistem, ki temelji na kompetencah, je namenjen odraslim in jim omogoča razvoj poklicnih spretnosti. Deluje neodvisno in omogoča posamezniku, da se ponovno vključi v formalno izobraževanje, ali pa si pridobi poklicno kvalifikacijo na stopnji kvalificiranega delavca. Sistem je prilagodljiv in opredeljuje *prilagodljive tečaje*¹ in *individualni načrt*² za doseganje poklicnih kvalifikacij, neodvisno od tega, kako je posameznik osnovne spretnosti pridobil. Spretnosti, potrebne za določeno kvalifikacijo, se ne nanašajo na kakršnokoli prejšnjo udeležbo v specifičnih usposabljanjih.

Ocenjevanje je tesno povezano z nacionalnimi navodili o poklicnih kvalifikacijah (*national qualification guidelines*), ki definirajo standarde, ki jih mora posameznik doseči. Sistem poklicnih kvalifikacij je bil pripravljen na osnovi zakona o poklicnem izobraževanju (*Law on vocational education*) leta 1994 in zadeva tri področja kvalifikacij:

- **osnovno poklicno kvalifikacijo** - zajema področje temeljnega poklicnega izobraževanja mladine, ki omogoča prehod na nadaljnji študij;
- **nadaljnjo poklicno kvalifikacijo**, s katero ob zaključku izobraževanja posameznik pridobi spretnosti in kompetence kvalificiranega delavca;
- **specialistično poklicno kvalifikacijo**, ki je na ravni mojstrskega spopolnjevanja in zahteva specifična znanja za določeno delovno mesto in opravljanje specifičnega dela.

---

¹ **Prilagodljivi tečaji** so namenjeni pridobivanju manjkajočih znanj kandidata in niso obvezni. Organizirajo jih v oblikah samomotivacijskih usposabljanj, nadaljnjih in dopolnilnih usposabljanj, usposabljanj za zaposlitev, vajeništva, strokovnega spopolnjevanja in prostočasnih dejavnosti. Kandidat lahko pristopi k ocenjevanju brez predhodne vključitve v prilagodljivi tečaj.

² Kandidat in svetovalci v izobraževalni organizaciji pripravita **osebni izobraževalni načrt**. Upošteva predhodno pridobljena znanja in spretnosti, izkušnje, usposabljanja ... Svoja pomanjkljiva znanja lahko kandidat pridobi v programih večernih šol, dnevnih tečajih, z odprtim učenjem ali učenjem na daljavo. Formalno izobraževanje je lahko organizirano v času med praktičnim delom ali vzporedno z delom. Trajanje usposabljanja lahko kandidat načrtuje sam.

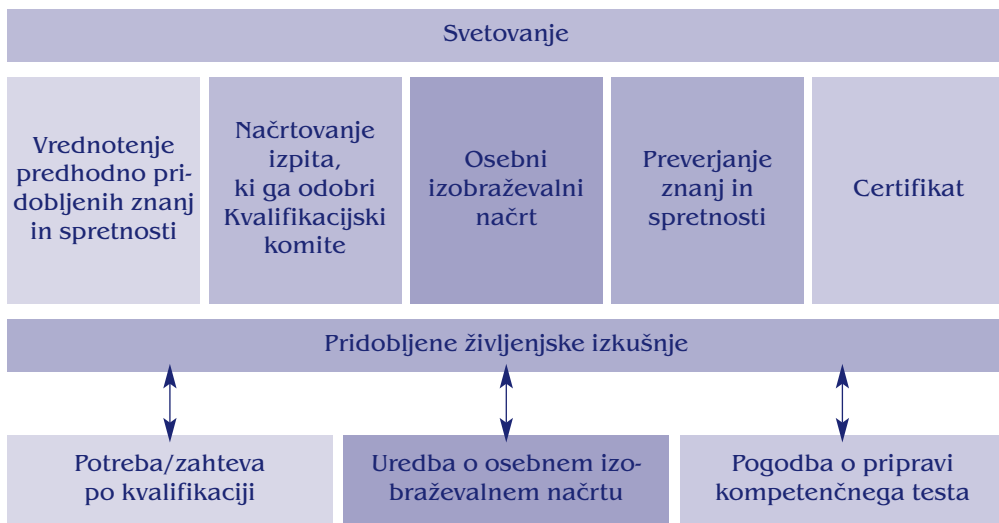
Danes ponujajo 357 kvalifikacij, od tega 175 na stopnji nadaljnjih poklicnih kvalifikacij, ter opredeljujejo testiranje spretnosti, ki je dostopno vsem odraslim, ne glede na to, kako so si pridobili poklicne sposobnosti (v izobraževalnih ustanovah, v delovnem procesu, s samostojnim izobraževanjem ali v drugih oblikah in dejavnostih).

Vloge Ministrstva za izobraževanje, Nacionalnega izobraževalnega sveta in komisij za preverjanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij

Ministrstvo za izobraževanje skupaj s socialnimi partnerji in Nacionalnim izobraževalnim svetom (*National Board of Education – NBE*) potrdi število in naslove kvalifikacij. Nacionalni izobraževalni svet je strokovno telo oziroma agencija, odgovorna za razvoj izobraževalnih ciljev, vsebine in metod, obenem pa tudi svetuje ministrstvu pri pripravah in sprejemanju zakonodaje na področju izobraževanja. Imenuje tudi **izpitne komisije** (*qualification committees*) za posamezna področja. Komisije, ki jih sestavlja šest do devet članov, so odgovorne za organizacijo in supervizijo testov (izpitov); sestavljene so iz predstavnikov delodajalcev, zaposlenih in učiteljev. Večino članov komisije predstavljajo socialni partnerji.

Postopek vrednotenja kompetenc in pridobitve poklicnih kvalifikacij

Postopek vrednotenja temelji na sistemu nacionalnih kvalifikacij, ki ga uporabljajo vsi sodelujoči partnerji: Ministrstvo za izobraževanje, Nacionalni izobraževalni svet, Komisija za izobraževanje (*Educational Committee*), izobraževalne organizacije ter izpitna komisija kot nov institucionalni element. Organiziran je modularno. Kandidat prikaže svoje že pridobljene spretnosti in znanja v resnični delovni situaciji pred izpitno komisijo. Kvalifikacija ponavadi vključuje štiri do osem modulov: trije (ali manj, če ima ustrezno predznanje) so obvezni, ostale kandidat poljubno (tudi številčno) izbere glede na posamezno kvalifikacijo. Kandidat se lahko vključi v postopek preverjanja in vrednotenja znanj in spretnosti za pridobitev celotne kvalifikacije, pri čemer pridobi certifikat kvalifikacije (*certificate of the qualification*), ali pa se odloči za enega ali več modulov, kjer pridobi certifikat za del kvalifikacije (*certificate of the part-qualification*). Kasneje lahko ponovno pristopi k testiranju za pridobitev celotne kvalifikacije. Certifikat se dodeli posamezniku, ko uspešno zaključi vse module kvalifikacije, lahko pa se mu dodeli le za posamezni modul. Certificiranje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter vsebino certifikata regulira Nacionalni izobraževalni svet v okvirih Zakona o poklicnem izobraževanju in Zakona o poklicnem izobraževanju odraslih. Opravljen izpit se oceni po ocenjevalni lestvici odlično (5), dobro (4, 3) in zadovoljivo (2, 1).

Postopek za pridobitev poklicne kvalifikacije (vir: National Board of Education, 2005)

Novi Zakon o poklicnem izobraževanju odraslih, ki bo veljaven v letu 2006, bo ponudnikom izobraževanja naložil novo nalogo - učni/študijski proces za odrasle bodo morali personalizirati. Ponudnik izobraževanja bo tako moral ponuditi kvalifikacije ali izobraževanje; posamezniku bo moral omogočiti prikaz poklicnih spretnosti; udeleženci bodo pridobili potrebne poklicne spretnosti v pripravljalnih tečajih.

Zaključek

Tudi Slovenija pripravlja spremembe na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja. Za primer dobre prakse večkrat v različnih dokumentih zasledimo finski model poklicnega izobraževanja, ki ga jemljemo za zgled. In kot je za pglavitni cilj slovenskega ogrodja kvalifikacij že napisano, stremimo k »izgraditvi fleksibilnega in integriranega sistema kvalifikacij, ki bo temelj nacionalnih politik, razvoja izobraževanja in usposabljanja glede na potrebe družbe, trga dela ter podpora v iskanju individualne poti v vseživljenjskem učenju.«⁵

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

⁵ Slovensko ogrodje kvalifikacij s pogledom na Evropsko ogrodje kvalifikacij. V: Evropsko ogrodje kvalifikacij, delovno gradivo z zaključne konference nacionalne razprave o evropskem ogrodju kvalifikacij (EKO), 7.12.2005, str. 24-25.

KOTIČEK JE VAŠ

Vseživljenjsko učenje Postavitev temeljev centra vseživljenjskega učenja v Posočju

Posoški razvojni center je lani na razpisu Ministrstva za šolstvo in šport (Nacionalni program Phare 2003 - Vseživljenjsko učenje)¹ pridobil sredstva za projekt *Model vseživljenjskega učenja na SZ delu Goriške regije* (območje občin Bovec, Kobarid, Tolmin, Cerklje in Idrija). Zasnovali smo ga skupaj z Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo s ciljem nadaljnje krepitev partnerstva v regiji. V projekt so vključena tudi podjetja Hidria (z družbami AET Tolmin, Hidria IP, Razvojni tehnološki center za vžigne sisteme in elektroniko, IMP Klima in Rotomatika), Kolektor Group, Kolektor Pro, ETA Cerklje, TTK Srpence, zavod ENFAP - Friuli Venezia Giulia iz Italije, Ljudska univerza Nova Gorica, tolminska in idrijska gimnazija, Poklicna in tehniška kmetijsko-živilska šola Šempeter pri Gorici, Kmetijsko gozdarska zbornica Nova Gorica s Kmetijsko svetovalno službo Tolmin, družba KOPO iz Nove Gorice ter zunanji sodelavci, strokovnjaki na posameznih področjih.

Pri načrtovanju projekta smo izhajali iz dejstva, da je stopnja vključenosti 25 do 64 let starega prebivalstva obravnavanega območja v vseživljenjsko učenje zelo skromna. Posočje in Idrijsko-Cerkljansko sta prometno oddaljena od večjih središč z bogato izobraževalno ponudbo, kar zmanjšuje možnosti vključevanja v različne oblike vseživljenjskega učenja. Prebivalstvo zaostaja za regijskim povprečjem, ki je nižje od slovenskega, tudi po izobrazbeni strukturi. Nižja raven znanj in nižja izobrazbena struktura prebivalstva pa ovirata zaposljivost.

V projekt smo vključili tri **ciljne skupine**:

- zaposlene v gospodarstvu z manj kot V. stopnjo izobrazbe
Gre za kategorijo, ki je v Sloveniji (še posebej pa na tem območju) slabo vključena v različne oblike vseživljenjskega učenja, posebno v tiste, ki temeljijo na informacijsko-komunikacijski tehnologiji. Doseči želimo pozitivnejši odnos do dela, spodbuditi osebni razvoj ter motivirati za nadaljnje usposabljanje in izobraževanje. To dolgoročno vodi k dvigu zaposljivosti in višanju izobrazbene ravni, pomeni tudi dvig števila inovacij v podjetjih in večanje konkurenčnosti gospodarstva na svetovnem trgu.

¹ Projekt sofinancira Evropska unija. Za vsebino je odgovoren izključno Posoški razvojni center in v nobenem primeru ne velja, da odraža stališče Evropske unije.

- strokovni kader, ključen za nadaljnji razvoj podjetij
Kadroviki bodo z vključitvijo v projekt pridobili osnove za oblikovanje strategije razvoja človeških virov v podjetjih. Podrobno so opredelili predstavnike prve ciljne skupine, sodelujejo pri načrtovanju in oblikovanju programov usposabljanj, kasneje pa pri izvajanju. V projekt je vključen tudi drugi strokovni kader, ki lahko odločilno vpliva na razvoj podjetij in krepitev njihove konkurenčne sposobnosti.
- prebivalstvo, ki živi na podeželju
Vključeni so tisti, ki delajo na kmetijah in pretežno živijo od kmetijstva oziroma dopolnilnih dejavnosti, ter tisti, ki živijo na vasi in so nezaposleni, ali pa jim kmetijska dejavnost ne prinaša dovolj dohodka. Z vključitvijo v različne oblike vseživljenjskega učenja jim bomo dvignili raven znanja, razgledanosti, prepoznavanja razvojnih možnosti, samozaupanja in samopodobe ter s tem njihovo zaposljivost. Tako bomo prispevali h kreiranju novih delovnih mest na podeželju, vezanih predvsem na uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije, istočasno pa dali možnosti osebne razvoja in s tem polnovredne vključenosti v širše družbeno okolje.

Dejavnosti in cilji

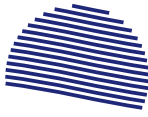
V začetku projekta smo s povezovanjem različnih ustanov še okrepili partnerstvo za razvoj človeških virov. Sodelovanje med vključenimi partnerji namreč ni nekaj novega, saj se že vrsto let povezujemo v različnih projektih in programih. Sledila je analiza potreb posameznih ciljnih skupin po vseživljenjskem učenju, na osnovi katere se oblikujejo programi izobraževanja in usposabljanja. Nekatere bomo spomladi pilotno izpeljali (v okviru projekta smo uredili učilnici s prenosnimi računalniki).

Želimo vzpostaviti model povezanosti in delovanja na področju vseživljenjskega učenja, ki bo omogočal stalno spremljanje potreb, prilagajanje programov ter izvajanje le-teh. Tako bodo postavljeni temelji subregionalnega centra za vseživljenjsko učenje. Postopno pa bomo lahko uresničevali dolgoročne cilje, ki so:

- dvig ravni kulture vseživljenjskega učenja na tem območju ter povečanje stopnje vključevanja različnih kategorij prebivalstva v različne oblike vseživljenjskega učenja;
- dvig ravni znanj in izobrazbe;
- večanje zaposljivosti, stopnje zaposlenosti, mobilnosti in dejavnosti prebivalstva;
- nadaljnji gospodarski razvoj območja.

Mateja Kutin (mateja.kutin@pososki-rc.si), Posoški razvojni center

Na poti do znanja

Fleksibilnost trga in kadrov

Konkurenčni boj med podjetji na svetovnem trgu je vedno ostrejši. Kapital se kopiči pri majhnem deležu prebivalstva, večina podjetij funkcionira po sistemu masovne potrošnje, kupna moč množice pa se zmanjšuje. Biti v današnjih razmerah veliko podjetje ni vedno dobro. Prilagajanje spremembam zahteva sposobnost hitrega preoblikovanja, kar veliko bolje uspeva malim podjetjem. Nekateri napovedujejo, da bo že čez nekaj let sledil zaton prenekaterih večjih blagovnih znamk, porajala pa se bodo nova, manjša, manj poznana in bolj »okretna« podjetja, pri katerih je vedno večja potreba po fleksibilnem delovnem času, kraju dela in načinih zaposlitve, ki omogočajo delodajalcu tudi to, da v zelo kratkem času in z najmanjšimi možnimi stroški delavce zamenja ali odpusti. Osemurni delavnik je že skoraj preteklost. Prav tako udobje zaposlitve za nedoločen čas. Plačila za opravljeno delo se vedno bolj vežejo na učinek in prispevek zaposlenega k prometu podjetja. Zaradi sorazmerno dobre pravne zaščite delavca, ki je zaposlen za nedoločen čas, podjetja dostikrat iščejo načine, kako se izogniti temu, da bi imeli na tak način zaposlenih delavcev zelo veliko. Fluktuacija delovne sile na trgu je ogromna, obenem upada tudi zadovoljstvo z obstoječo zaposlitvijo in zaposlenimi, saj je danes na trgu le malo proizvodov, ki bi lahko ob enaki prodaji in količini dela dosegali enake poslovne rezultate. Od delavcev se zaradi neprestanih sprememb v konkurenčnem okolju zahteva veliko. Lastnosti, ki jih delodajalci iščejo pri zaposlenih, so predvsem prilagodljivost, učljivost, vodljivost ..., kar lahko ponudi predvsem mlajša generacija, ki ima obenem tudi veliko hibo pomanjkanja uporabnih znanj, delovnih navad, nemotiviranosti za delo in učenje, nižjo stopnjo odgovornosti. Novi načini zaposlovanja so manj predvidljivi glede delovnika in kraja dela, plačila in tudi socialne varnosti, zato je, lahko bi rekli, kar vesplošno nezadovoljstvo, ki preveva trg delovne sile, pričakovano.

Rok Vidic, direktor, Gorenjska biro: »V podjetju se ukvarjamo s prodajo izdelkov slovenske domače obrti. Ta program pa dopolnjujemo tudi s klasičnimi poslovnimi darili. Podjetje ima redno zaposlene tri ljudi in pogodbeno vezane zunanje sodelavce (komercialisti). Delovni čas je prilagodljiv obdobju leta, v katerem se nahajamo; v vrhuncih prodaje nam pomagajo tudi študentje, predvsem pri pakiranju in izdaji robe. Zunanji sodelavci - komercialisti - so plačani po razliki v ceni (RVC) po plačani realizaciji od prodanega blaga, redno zaposleni komercialist pa skrbi za pospeševanje prodaje v večjih sistemih, kjer smo prisotni z našim programom, ter nudi vso podporo zunanjim sodelavcem. Delovni čas traja praviloma osem ur (za redno zapos-

lene), ob koncu tedna so prosti. Razlik na relaciji direktor – zaposleni praktično ni. Komunikacija med nami poteka na prijateljski bazi. Ker gre za majhen tim, si drugačnega (avtokratskega) stila vodenja ne znam in ne morem predstavljati.«

Tanja Zabukovnik, WWI/Vega: »Prihod redno zaposlenih na delovno mesto na WWI/Vegi je med 7. in 9., odhod iz delovnega mesta med 15. in 17. uro. Sicer je delovni čas zelo fleksibilen. Čedalje bolj sam delovni čas postaja manj relevanten, pomembno je delo, ki mora biti opravljeno v dogovorjenem času. Jutranji dvourni razpon prihoda na delovno mesto običajno zadošča, da tudi osebe iz oddaljenih krajev prispe na delovno mesto pravočasno. Sicer pa, kot rečeno, tudi to je opravičljivo. Še enkrat poudarjam, da je pomembno predusem opravljeno delo. Slednje napovedujejo tudi trendi v prihodnje. Pri nas sta najpogostejša tipa zaposlitve redno delo za nedoločen čas ter študentsko delo. Zapisano seveda ne velja za zaposlene v Veginih prodajalnah, za operaterje v službi za pomoč uporabnikom ter za tehnike v nočni izmeni.«

Mojca Veble, vodje kadrovske službe, Si.mobil: »Zaradi narave dela imamo delovni čas razdeljen na dva dela, in sicer delo v izmenah (večizmensko delo zaradi stalne dosegljivosti klicnega centra in tehnične službe) in enoizmensko delo (obvezna prisotnost in določeno tedensko število ur, ki jih morajo ljudje izpolniti). Kraj dela je odvisen od narave dela, ki ga ljudje opravljajo, predusem pri pripravljenosti na domu. Praksa zaposlovanja je raznolika: od študentskega dela, rednega dela za določen in nedoločen čas, do dela prek avtorske pogodbe in drugih načinov sodelovanja z občasnimi zunanjimi sodelavci. Trendi so odvisni od dejavnosti podjetja. Naša dejavnost je zelo dinamična in temu se prilagajamo.«

Tanja Sodnik, Mercator d.d.: »Delovni čas v družbi Mercator, d.d., je za delavce, ki delajo v petdnevnem tedenskem ritmu (strokovni kadri), opredeljen z osemurnim dnevnim delavnikom, pri čemer je možen fleksibilen prihod in odhod ne glede na kraj dela. Delovni čas operative (maloprodaja in logistika) in delno podpornih dejavnosti je določen z obratovalnim časom. Tedenski ritem je šestdnevni z dežurstvom in prazniki ter dopustnim delom ob nedeljah. Glede na oblike zaposlovanja je v Mercator, d.d., za nedoločen čas zaposlenih 90,49 % delavcev, za določen čas pa 9,51 % delavcev. V Mercator, d.d., imamo za pokrivanje izrednih izpadov prisotnosti na delu uvedeno tudi študentsko delo, ki na letni ravni obsega 2 do 3 % letnega fonda ur.«

Celoten članek in druge prispevke lahko preberete v e-mesečniku Znanje na spletni strani <http://www.edupool.net/znanje/znanje.htm>.

Mateja Čotar (info@edupool.si), Edupool

PRIPRAVLJAMO

Vabilo na delavnico 23. februarja 2006

Osebna in strokovna odličnost predavatelja

Večina vseh, ki smo se odločili, da bomo svoje znanje prenašali na druge, vam bo rada potrdila, da je to eden najlepših in najbolj izpolnjujočih poklicev. Učitelji, predavatelji, trenerji z veseljem opravljamo svoje delo in smo ponosni, ko opažamo, da pomagamo spreminjati svet na bolje. Kakor še zdaleč ni dovolj, da smo dobri poznavalci snovi, ki jo predavamo, tako tudi to strokovno znanje, ki ga od nas prejmejo naši učenci, ni edino, kar jim dajemo. Najlepše je, ko vidimo, kako ljudem širimo svetove.

Pa vendar potrebujemo od časa do časa umik v stran, pogled od zgoraj. Morda zaradi izgorevanja, zaradi nenaklonjenih zunanjih okoliščin ali pa kar tako, ker se tu in tam radi postavimo na prepah, ki nas prevetri in napolni s svežimi močmi; za ponoven razmislek o tem, kaj je pravzaprav tisto, kar nas vodi pri našem delu; za ponovno povezavo s svojimi notranjimi močmi; za nekaj novega, nekaj, kar je namenjeno prav nam osebno.

Delavnica ***Osebna in strokovna odličnost predavatelja***, ki jo pripravljamo **23. februarja 2006**, je namenjena tako tistim, ki ste šele na začetku svoje poklicne poti, kot vsem dolgoletnim mojstrom.

Udeleženci bodo na delavnici pregledali, katera so tista znanja, večšine in sposobnosti, ki jih potrebuje vsak predavatelj in učitelj. Izdelali si bodo osebni program razvoja. Del delavnice je posvečen prepričanjem in vrednotam učiteljev - odločilnim dejavnikom za kvaliteto dela v izobraževalnem procesu. V drugi polovici delavnice pa bodo udeleženci dobili nekaj koristnih napotkov za to, kako si priklicati stanje pozitivne naravnosti tudi takrat, ko nam okoliščine niso najbolj naklonjene.

Z vami bo *Mirjam Dominko*, profesorica francoščine in italijanščine, zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije. Od leta 1992 vodi svetovalno podjetje za vodenje in komunikacijo ter jezikovno šolo. V letu 2000 je opravila 4 MAT trening, v letu 2002 pa se je izšolala za svetovalca in presojevalca standarda Investors in people. V istem letu je pridobila tudi certifikat trenerja NLP. Vodi seminarje in delavnice za podjetja, pedagoške in andragoške delavce ter svetovalce. Ukvarja se predvsem z veščinami učinkovitega sporazumevanja, predstavitve in z vodenjem ter svetovanjem organizacijam pri uvajanju sprememb.

Izobraževanje bo potekalo v obliki delavnice, z dejavnim in ustvarjalnim sodelovanjem udeležencev.

Kotizacija za enodnevno delavnico je **20.000 SIT** (+ DDV) in vključuje: honorar predavateljice, učno gradivo, kavo, osvežilne napitke, drobno pecivo in potrdila za udeležence.

Izpolnjeno **prijavnico**, ki jo najdete na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/prijavnica/>, pošljite čim prej, najkasneje pa do torka, 14. februarja 2006.

Na podlagi vaših prijav bomo oblikovali skupino, v kateri bo največ 18 udeležencev. Delavnico lahko izpeljemo tudi za zaključeno skupino udeležencev.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete Zdenko Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

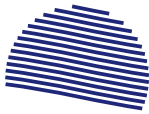
POSVETI, KONFERENCE

PerEL 2006

2nd IEEE International Workshop on Pervasive Learning (2. mednarodna delavnica IEEE o prodornem učenju)

Pisa, Italija, 17. marec 2006

Natančnejše informacije o delavnici, ki sovpada s 4. letno mednarodno konferenco IEEE o prodornem računalništvu in komunikacijah (4th Annual IEEE International Conference on Pervasive Computing and Communications - PerCom 2006: <http://cnd.iit.cnr.it/percom2006/>), ki bo v Pisi od 13. do 17. marca, lahko dobite na spletni strani: <http://www.eaea.org/events.php?aid=7030&%20d=2006-03>.

IMCL2006

1st International Conference on Interactive Mobile and Computer Aided Learning

(1. mednarodna konferenca o interaktivnem mobilnem in računalniško podprtem učenju)

Aman, Jordanija, 19. do 21. april 2006

Več informacij o mednarodni konferenci najdete na spletni strani
<http://www.imcl-conference.org/>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da bo knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek od 10. - 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. - 16. ure. Vabljeni!

The MARKETING manual : research report no. 02-882. - 5th ed. - Manhattan (Kansas) : Learning Resources Network = LERN, cop. 1999. - 1 mapa (271 str.) : ilustr. ; 29 cm. - (Research report ; n0. 02-882)

MCKENZIE, Phillip, 1950-

Teachers matter : attracting, developing and retaining effective teachers. - Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development = OECD, cop. 2005. - 237 str. : graf. prikazi, tabele ; 27 cm. - (Education and training policy)

MCLEOD, Angus, Ph. D.

Performance coaching : the handbook for managers, H.R. professionals and coaches / Angus I. McLeod. - Carmarthen (Wales) ; Norwalk (Connecticut) : Crown, cop. 2003. - VIII, 297 str. ; 24 cm

MEGGINSON, David, 1943-

Techniques for coaching and mentoring / David Megginson and David Clutterbuck. - Oxford (UK) ; Burlington (Massachusetts) : Elsevier Butterworth-Heinemann, 2005. - 187 str. : ilustr. ; 25 cm

MUŽIĆ, Vladimir

Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja / Vladimir Mužić. - 2. izmijenjeno i dopunjeno izd. - Zagreb : Educa, 2004. - 167 str. : ilustr. ; 23 cm. - (Educa ; 64)

NORDIC prison education : a lifelong learning perspective / translated by Linda Schenck. - Copenhagen : Nordic Council of Ministers, cop. 2005. - 217 str. ; 23 cm : ilustr. - (TemaNord ; 526)

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

17. - 23. 10. 2005

Deset let za *Slovenijo*, učečo se deželo
<http://tvu.acs.si>

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2005/2006

- izobraževalni programi •
- strokovna, informativna in
- izobraževalna srečanja •
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2005/2006

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

- Na spletni strani: www.acs.si/pregled

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

